

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

V. Vtrùm absolutio Sacramentalis possit dari sub conditione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

formalis absolutio, & non solum arguitiva, vel interpretativa.

Dices, in casu nostro non solum arguitivè, sed formaliter significari per illa verba condonatio, non ipsius Sacerdotis; nam Sacerdos non potest remittere aliud ius, nisi illud idem ius Dei, nec potest absolute, nisi nomine Dei: ergo velle, quod Deus condonet, & absolvat, est velle, quod non maneat illud ius, & per consequens petere à Deo, quod parcat, est velle tollere illud ius; non solum arguitivè, sed etiam formaliter.

Respondetur, licet idem sit ius Dei, quod Deus, & sacerdos Dei nomine possunt remittere, adhuc non est idem, sacerdotem velle illud remittere, aut velle, quod Deus ipse remittat. Explicari hoc potest in confessorio potente dispensare verbi gratia, ex facultate Pontificis in aliquo voto, vel absolute ab aliqua censura: adhuc hic sacerdos posset petere à Pontifice, ut ipsemet dispensaret, vel abolveret, & quidem non conferetur confessorius ille dispensare, vel abolvere, dicens, peto à Pontifice, ut dispenses tecum, vel absolvat te, aut dicens, Pontifici: Beati Pater, dispensa cum hoc homine vel absolute illum, &c. quia nimirum, licet obiectum dispensationis, aut absolutionis esset idem respectu pontificis, & inferioris confessorij; actualis tamen dispensatio, vel absolutio esset diversa, & possum ego desiderare, & petere, quod tollatur hoc ius per talem dispensationem vel absolutionem Pontificis, & nolle quod tollatur per meam. Similiter ergo posset sacerdos petere, quod Deus absolvat penitentem, absque eo quod velit ipsemet sacerdos eum abolvere.

Sexto obijci potest, quia non minus benedicit formaliter sacerdos, dicens *Benedicat te Deus*, quam si dicat, *benedico te*, imò communis formula formalis benedicendi est per modum deprecationis, ergo non minus absolvet formaliter, dicendo *absolvat te Deus*, quam dicendo, *absolvo te*.

Respondetur, negando consequentiam; nam benedicere, in sensu Ecclesiastico nihil aliud est, quam bonum precari, seu bona dicere ei quem benedicimus. Verque ergo proprie, & in rigore benedicit, tam qui petit à Deo bona huic, ut quando Isaac dicebat: *der tibi Deus de rore cæli, & de pinguedine terre*, &c. quam qui dicit *benedico te*. Nam hic etiam significat idem his verbis, scilicet, se petere, & desiderare bona ei, quem benedicit: absolute vero aut remittere non ita se habent: non enim significat desiderium solum, aut quod precemur veniam ei, quem absolvemus, sed actum potestatis nostræ, qua dicimus iure nostro, vel alterius, cuius personam gerimus: non ergo absoluit formaliter, qui petit à Deo absolutionem alienius.

Septimo obijci potest, quod supra tetigimus ex consuetudine sacerdotum Græcorum, qui verbis prelatoris absolunt.

Respondetur, eum vsum non esse vniuersalem etiam apud schismaticos, grauiore enim, & peiores addunt illa verba, *& ego habeo te absolutum*, quæ apud Græcos habent eundem sensum, quem apud nos, *Ego te absolvo*, ut latè probat Petrus Arcudius lib. 4. de Sacramentis Ecclesiæ orientalis cap. de forma Sacramenti penitentia: illi autem, qui solis precibus videntur, inualide absolunt, nec mitum, si in tenebris schismatis, hoc etiam errore laborant.

Restat circa hoc breue dubium; an eadem verba, non in sensu deprecationis, sed imperatiuo prolata, *Absolvat te Deus*, sufficiant ad valorem formæ huius Sacramenti.

Respondet breuiter, hanc formam posse esse maiorem.

P. Ioan. de Lugo, de Penitentia.

gis dubiam, & quidem si diceretur, *absolvat te Deus*, vel, *per me*, vel *absolvat te Deus per me*, &c. videtur omnino valida, quia satis significatur effectus, propterea ab ipso absolvente procedit. Idem credo, si diceretur absolute: *Absolvatur servus Christi*, sicut dici solet de illa forma Baptismi, *baptizetur servus Christi*, quæ attribui solet communiter Græcis (sed immerito, quia Græci non dicunt, *baptizetur*, sed *baptizatur servus Christi*, &c.) illa tamen, *baptizetur*, & illa, *absolvatur*, esset valida, quia ibi imperatur ipse effectus, & per consequens significatur sufficienter actio ministri, & licet Nauarr. de penit. d. 6. cap. in princip. n. 16. & 17. differentiam ponat, quoad hoc, inter Baptismum, & penitentiam, sed immerito, & absque sufficienti fundamento.

Illam vero, *absolvat te Deus* esset mihi magis dubia etiam in sensu imperatiuo, quia per illa verba videtur sacerdos non velle ponere immediatè effectum auctoritate sua, sed imperare Deo, ut ipse ponat, quod est valde diuersum; Explicarique potest exemplo supra posito. Si legatus Papæ verbi gratia, habeat facultatem absolendi ab excommunicatione reservata, poterit Papa aliquem excommunicatum vel per se ipsum immediatè abolvere, vel remittere ad legatum, cui pacipiat, ut eum absolvat, & quidem in hoc secundo casu Papa dicens, *absolvat te meus legatus*, vel imperans legato, *absolvat te hunc*, non conferetur abolvere, sicut nec è contra legatus dicens imperatiue, *absolvat te Papa*, non abolveret, quia non imperaret immediatè effectum, propterea se, sed imperaret Papa absolutionem. Sic sacerdos habet quidem potestatem ad ponendum effectum immediatè ex commissione Dei antecedenter facta; non vero habet potestatem imperandi Deo, ut ipse Deus absolvat; nam licet exsequutio sententiæ, & productio gratiæ, qua te vera homo soluitur à peccatis, sequatur post absolutionem sacerdotis, non tamen sequitur sententia noua absolutionis; esset enim frustra, cum prolata iam fuerit sententia à sacerdote nomine ipsius Dei. Unde frustra imperaret Sacerdos Deo prolationem alterius sententiæ absolutionis supra eisdem peccatis.

Aliundè tamen videtur in aliquo sensu imperatiuo subsistere illam formam, quatenus sacerdos per illam non imperet novam prolationem sententiæ sed exsequutionem ipsius, sicut si iudex reum detentum in carcere absolvat, per hæc verba, *Solvat te custos à vinculis*, valida erit sententia: similiter ergo sacerdos validè videtur abolvere, dicendo: *solvat*, vel *absolvat te Deus à vinculis peccati*, quibus teneris; hæc enim solutio vere mandatur exsequutioni à Deo per gratiam, quam producit in homine: esset autem illud imperium non proprium cum homo non possit propriè imperare Deo, sed improprium, seu intimatio voluntatis facta ex potestate iudiciaria, quam ipse homo accipit à Deo: esset ergo fortasse valida illa forma in hoc sensu: adhuc tamen videretur dubia, & ideo omnino vitanda.

SECTIO V.

Utrum absolutio sacramentalis possit dari sub conditione?

Si condicio sit de præterito, vel de præsentis, constat inter omnes, absolutionem sub conditione datam, validam esse, si condicio posita sit, sic enim Baptismus confertur etiam sub conditione, si non es baptizatus, & absolutio posset ita conferri, quando sacerdos prudenter dubitat, an formam bene protulerit, &c.

Tota difficultas est de conditione de futuro, ut si dicat, *Absolvat te si eras resisteris*, &c. In quo etiam

R. 2

aliqui

aliquid distinguunt inter conditiones necessarias, & contingentes, ac sub illis docet valere abolutionem, verbi gratia, *Absoluo, se si sol eras orientur*, non verò sub his.

Sed hæc differentia attento verborum rigore inutilis videtur, quia utraque conditio pariter suspendit actum, ut bene notavit P. Coninch. *supra* q. 64. art. 8. *dub. 2. n. 6.* atque ideo utraque conditio æquè impedit effectum Sacramenti de presenti Dixi, *attento verborum rigore*, quia aliunde præsumi posset, illam conditionem adici non ad suspendendum actum, sed ad declarandam certius intentionem, quasi diceret, *tam certò te absolvo, sicut est certus ortus solis.*

108. Dubium ergo est, an adiectio conditionis futura; qua effectus suspenditur, reddat inualidum sacramentum, an verò validum, sub conditione, qua adueniente incipiat absolute habere valorem.

Non defuit modernus aliquis Theologus, qui id speculatiuè probabile esse dixerit, & stando in ratione, licet propter auctoritatem communem nò sit practice probabile. Fundamentum præcipuum desumitur ex Sacramento matrimonij, quod validè fit sub conditione honesta de futuro, sicut alij contractus; ergo & abolutionis sententia similiter prolata valida esset, sicut alia sententia iudicialis.

Adde, si absolutio consideretur, quatenus remissio est, & condonatio debiti, vel offensa, debere etiam esse validam, sicut alia condonationes, & remissiones sub conditione de futuro validæ sunt conditione impleta. Denique cum absolutio à censura sub conditione data sit valida, non apparet, cur id de abolutione à peccato negatur, cum Christus pro forma Sacramenti huius abolutionem solam, seu remissionem Sacerdotis instituerit.

109. Cæterum omnes Theologi communiter id negant, quod sequuntur Vasquez, in *presenti dicto art. 3. dub. 4. Suarez tom. 3. disp. 13. sect. 3.* Coninch. *loco citat.* & alij communiter. Rationes tamen pro hac sententia multæ afferri solent, quæ videntur parùm efficaces. Prima est, quia actus legitimi non recipiunt conditionem, neque diem, ut habetur in Regul. *Actus legitimi.* De regulis iuris in sexto, ex *L. actus ff. eod. titulo.* Glossa autem in dicta Reg. in 6. inter actus legitimos numerat sententiam iudicis; Ergo absolutio, quæ sententia est, non potest sub conditione proferri. Hæc tamen ratio est infirma. Primò, quia illa Glossa matrimonium etiā numerat inter actus legitimos, qui non admittunt conditionem; Cuius tamen contrarium verius est, ut mox dicam. Secundo quia Glossa in c. *Biduum* 2. q. 6. ubi prohibetur sententia sub conditione proferri, notat, id debere intelligi de sententia solùm definitiua, & adhuc hanc prolatam sub conditione valere, licet id fieri prohibeatur. Denique etiamsi esset nulla, adhuc id totum esset ex iuris prohibitione, non ex natura rei, quare in Sacramento poenitentiae sententia etiam lata sub conditione ex natura rei esset valida.

110. Alij ergo, Secundo respondent, negando exemplum, quod affertur de matrimonio valido sub conditione de futuro: dicunt enim id repugnare etiam matrimonio, quatenus Sacramentum est quia Sacramentum non potest esse, nisi quando est, materia, vel forma ipsius, matrimonium autem sub conditione celebratum non esset Sacramentum, quando celebratur, cum adhuc maneat suspensum, & deficiente conditione, non subsistat; sed neque adueniente conditione potest tunc incipere esse Sacramentum, quia iam tunc non est materia, aut forma ipsius: nunquam ergo erit Sacramentum. Ita Suarez, Vasquez, & alij multi.

Cæterum licet hæc sententia propter auctoritatem communem Theologorum sit probabilis, contraria tamen est multò verior, quam cum communi Canonistarum, & aliis multis docet latè Thom. Sanchez, *lib. 5. de matrim. disp. 8. P. Coninch ubi supra dicto dub. 2. & infra disp. 29. n. 13.* & alij multi; quia Christus non variavit naturam contractus in matrimonio; sed solùm illam, qualis in se erat, eleuauit ad rationem Sacramenti: si ergo prius contractus ille erat validus, sicut alij contractus, etiam si fieret sub conditione, non minùs erit validus in ratione sacramenti, imò ut bene probat Sanchez ibi, communiter celebratur sub aliqua conditione in rigore loquendo: nam primus contrahens non præstat suum consensum omnino absolute, sed sub conditione si alter consenserit, atque adeo suspenditur consensus ipsius vsque ad consensum alterius, quo posito, statim prioris consensus fit absolutus; ergo præstitus etiam sub qualibet alia conditione, poterit fieri absolutus posita illa conditione absque aliquo alio.

Tertiò probant aliqui nostram conclusionem, quia licet id fieri possit in matrimonio, non tamen in Sacramento poenitentiae, in quo ante aduentum conditionis posita esset iam tota materia, & forma Sacramenti; quibus positis ut dicebamus, non potest suspendi effectus Sacramenti in matrimonio autem ante aduentum conditionis non est posita tota materia, quia nondum est positus consensus absolutus, qui tamen requiritur, ut materia in illo Sacramento: Vnde non est mirū si nondum sit positum Sacramentum, nec eius effectus. Ita P. Coninch. *ubi supra dict. art. 82. & 87. & dicta disp. 29.*

Hoc etiam nisi explicetur, non videtur satisficere; quia non minùs requiritur ad Sententiam, vel ad remissionem validam, consensus Iudicis, vel creditoris remittentis: quam ad valorem matrimonij consensus contrahentis; ergo sicut in matrimonio ob defectum consensus absoluti, nondum est matrimonium, nec contractus, donec ponatur conditio; sic in abolutione conditionali ante aduentum conditionis non erit absolutio, nec remissio ob defectum consensus absoluti, & per consequens nec erit Sacramentum ante conditionem expletam, quia nondum est absolutio perfecta, quæ est forma Sacramenti; sicut nec datur matrimonium ante aduentum conditionis, quia nondum est consensus absolutus ex pressis, posita verò conditione, sicut matrimonium incipit iam esse contractus, & Sacramentum, quia incipit dari consensus expressus absolute, sic incipiet esse Sacramentum poenitentiae, quia incipit dari absolutio, & remissio expressa absolute, quæ prius non erat ab defectum consensus absoluti, in absolvente. Et quidem non est cur magis consensus dicatur materia in Sacramento matrimonij, quam consensus absolventis dicatur materia, vel forma in poenitentia; cum in vtroque requiratur essentialiter, & eodem modo siue autem dicatur, vel non dicatur materia, aut forma, negari non potest, requiri essentialiter in vtroque Sacramento. Quare sicut ex eius defectu non subsistit Sacramentum matrimonij ante conditionem expletam, eo quod consensus sit essentialiter requisitus ad illud, sic propter eiusdem consensus defectum non subsistat Sacramentum poenitentiae ante expletam conditionem: post illam verò subsistat, quia ponitur pars illa essentialis, quæ deest, sicut, in matrimonio.

Quarta ratio est P. Vasquez *ubi supra* n. 8. qui probat nostram sententiam ex eo, quod conditio illa, sub qua daretur absolutio, vel esset impertinens

ad absolutionem, v.g. *Absolvo te, si Imperator cras venerit ex Germania*: & talis absolutio esset omnino inualida, quia non est credendum, Christum reliquisse potestatem ad absolvendum sub tali conditione impertinenti: vel conditio est pertinens ad dispositionem debitam verbi gratia, *Absolvo te, si dolueris de peccatis*, &c. & tunc etiam absolutio est nulla, quia absolutio, cum sit iudicium de causa penitentis, supponit dispositionem: si enim Sacerdos non cognoscit prius dispositionem penitentis, non est valida eius sententia.

115. Hæc ratio vndeque videtur debilis. Primum, quia licet conditio apposta de præterito sit ex impertinentibus; adhuc forma erit valida, v.g. *Ego te baptizo, si pater tuus fuit baptizatus*, de qua forma nemo dubitabit, si conditio verificatur: ergo quod conditio sit impertinens; non tollit valorem formæ: car ergo addita eadem conditio de futuro tollit? Deinde falsum etiam videtur, quod supponit, scilicet, absolutionem esse nullam, si confessor prius non cognoscat dispositionem penitentis: nam si Sacerdos ex inadvertentia non attendat ad dolorem penitentis considerandum, vel ad sufficientiam propitiæ vel quia existimat minorem dolorem sufficere vel nullum requiri, vel quia fortasse ex verecundia non audeat negare absolutionem, licet non eade penitentem esse dispositum habet tamen intentionem absolviendi quantum potest, absolutio quidem videtur valida, si verè penitens re ipsa habebat dispositionem sufficientem. Denique in illa ratione non numerantur sufficienter omnes conditiones, quæ possunt de futuro in absolutione apponi; potest enim apponi conditio aliqua, quæ nec sit impertinens, nec etiam sit de dispositione prærequisita absolutionem, sed de obligatione consequenti adimplenda, v.g. *Absolvo te, si ieiunaveris cras in penitentiam, vel si restitueris*, &c. quæ conditiones non sunt de dispositionibus prærequisitis ex se ante absolutionem.

116. Aliam ergo rationem adducit idem Vasquez ad idem probandum num. 6. & 7. quia, scilicet, voluntas illa conditionalis de futuro, licet videatur formare voluntatem præsentem, est tamen voluntas potius ponenda de futuro, quando conditio ponitur: quare dicere, *Ego te absolvo, si cras restitueris*, est dicere: *Ergo cras te absolvam, quando restitueris*: posita autem conditio, debet ex vi prioris voluntatis poni alia nova voluntas saltè virtualis, & interpretativa; quia qui dixit prius, *Ego te absolvo sub conditione*; eo ipso impleta conditione; dicitur virtualiter manere in priori voluntate. In Sacramentis autem non sufficit virtualis, & interpretativa voluntas, nisi adsit formalis, & præsens saltè confusa; ergo consensus ille, seu voluntas solum sub conditione posita non est sufficiens ad valorem Sacramenti: vnde infert Vasquez, idem esse dicendum de Sacramento matrimonij, sub conditione celebrato, quod peculiariter dicit esse in contractu matrimonij, ut propter suam excellentiam sic potum requiratur consensus.

117. Hæc tamen ratio sic explicata videtur adhuc infirma. Primum quia supponit aliquid minus verum in matrimonio, in quo licet sit Sacramentum, sufficit illa voluntas conditionata, quæ postea virtualiter perseverans transit in absolutam, ut ex probabiliori sententia supposuimus.

Secundò quia idem argumentum fieri potest etiam in eodem matrimonio; quando absolute celebratur, propter communitatem sit; nam voluntas primi coniugis non perseverat physice, sed virtualiter solum, quando consentit secundus; & tamen tunc habet suam effectum prior voluntas, quia dum non reuocatur, manet virtualiter: si autem reuocata fuisset

P. Ioan. de Lugo, de Penitentia.

set etiam interius, non valeret matrimonium; quia iam non maneret virtualiter prior voluntas, ergo sufficit voluntas manens virtualiter ad Sacramentum matrimonij.

Tertiò non adducitur ratio aliqua, cur alij contractus valide fiant per solam voluntatem præteritam, ut virtualiter manentem; matrimonium autem non valeat.

Denique cum Christus ad Sacramentum penitentiae requiratur absolutionem, seu remissionem Sacerdotis; remissio autem in aliis debitis possit fieri sub conditione, & reddi valida, quando impletur conditio; non apparet, cur similis voluntas non sufficiat ad verificandum, quod Sacerdos absoluit, & remittit.

118. Possimus tamen hanc rationem aliter applicare, & supposita traditione, & usu Ecclesie, in qua nunquam hoc sacramentum confertur sub conditione de futuro, rationem discriminis reddere inter ipsum, & matrimonium. Et quidem omnes debemus fateri, non bene argui à Sacramento matrimonij ad absolutionem sacramentalem: si enim illud argumentum esset bonum, posset etiam aliquis colligere, posse absolutionem dari in scriptis, vel per internuncium; sicut matrimonium potest utroque modo celebrari: rursus posse Sacerdotem per nutum absolvi absque verbis realibus, posse etiam per procuratorem, sicut coniuges possunt contrahere matrimonium, quæ omnia absurda sunt: non ergo possumus arguere ab uno ad aliud Sacramentum, quia illa omnia specialia sunt in matrimonio, in quo (ut diximus) Christus non mutavit contractum humanum, sed illum omnino, qualis in se erat eleuavit ad rationem Sacramenti, quare cum prius posset his omnibus modis fieri; sic etiam poterit postquam est Sacramentum; in aliis vero Sacramentis Christus instituit de nouo quosdam peculiare ritus, & caeremonias sanctas, quibus colebatur Deus, & daretur gratia.

119. Adhuc autem finem propter multas rationes Christus voluit, nutum, aut aliud genus verborum æquivalentium, & virtualium adhiberi, sed verba propria, & realia humana voce prolata. Vnde fit, quod absolutio data sub conditione de futuro non valeat, etiamsi ponatur postea conditio: quia verba realia non fuerunt prolata absolute, sed conditionalia, quæ licet posita conditione, transeant in absolute; hoc tamen non fit per positionem realem verborum absolutorum, sed per positionem virtualem, quatenus priora verba non secuta reuocatione, & posita conditione, censentur moraliter, seu virtualiter manere, & proferri absolute absque conditione: hoc autem totum non est aliud, nisi prolatio virtualis verborum absolutorum: cum ergo in aliis Sacramentis præter matrimonium non sufficiant verba virtualia, sed requirantur realia, sicut non sufficiunt nutus, aut scriptura, consequens est, ut neque sufficiant illa verba absolute virtualia, quæ dantur impleta conditione, sed requirantur verba absolute realia & formalia. Quod itaque P. Vasquez dicebat de voluntate formali requisita ad Sacramenta, ita ut non sufficiat voluntas virtualis, & moraliter manens: hoc nos dicimus de verbis, quæ ad Sacramenta alia præter matrimonium requiruntur ex Christi institutione formalia, & realia, nec sufficiunt verba virtualia, aut æquivalentia, quod colligimus ex usu Ecclesie, & ex absurdis, quæ sequuntur, nimirum posse dari absolutionem per nutum, scripturam, internuncium, &c. Quæ sunt verba virtualia.

R 3

Similiter

Similiter neque ex eo, quod absolutio sit sententia iudicis, colligi potest, quod dari possit sub conditione de futuro; nam dato, quod aliae sententiae eo modo proferri possent; non licet etiam arguere ab aliis sententiis ad hanc, ut constet, quia aliae sententiae possunt etiam scripto proferri, & per Notarium ex praecepto iudicis: quae omnia in absolutione Sacramentali non habent locum. Ratio autem est, quam diximus; quod, scilicet, Christus non instituit sententiam utcumque, sed sententiam taliter prolatam per talem ritum, & formulam verborum, non aequivalentium, sed formalium, & realium, ut dictum est.

121.
Alij quidam, non solum aliter, sed etiam sub conditione, sicut matrimonium.

Solum restat difficultas supra tacta ex aliis contractibus, quorum exemplum, si aliquid probat, videtur etiam probare, quod matrimonium initum sub conditione de futuro validum fiat impleta conditione; etiam si alter coniux ante aduentum conditionis suum consensum reuocauerit; nam ceteri contractus validi sunt in eo casu, quantumcumque contrahens reuocet consensum ante conditionem impletam. Hoc autem in matrimonio nemo concedit, ut fateretur Sanchez *ubi supra num. 1*. Ergo fatendum est, hoc provenire ex eo, quod matrimonium sit etiam Sacramentum, nullum autem Sacramentum recipi potest valide contra voluntatem absolutam recipientis: nam si consideraretur solum, ut contractus est, non apparet, cur in ipso non deberet servari regula aliorum contractuum, quod si hoc verum esset, iam videtur non subsistere principium a nobis positum, quod, scilicet, Christus elevans matrimonium ad rationem Sacramenti noluit alterare contractum, sed qualis prius ex se erat, talem omnino reliquit. Si autem alteravit in aliquo, potest consequenter dici quod eodem modo alteravit, quoad eius valorem, quando sub conditione fieret, ut in hoc etiam sequeretur regulam aliorum Sacramentorum.

122.

Respondent aliqui in aliis contractibus, quantumcumque aliquis reuocet consensum ante impletam conditionem, valere contractum, adveniente conditione, quia ius supplet consensum actualem, qui tunc deficit in matrimonio tamen non suppleri eiusmodi consensum; non quia Sacramentum est, sed propter naturam, & excellentiam talis contractus, in quo respublica non potest supplere consensum contrahentium. Ita videtur docere Victoria *in relect. de matrimon. in 2. puncto 1. part. nam licet ipse doceat, matrimonium sub conditione de futuro non valere, nisi postea confirmetur, & reperatur consensus*; dicit tamen, alios contractus validos esse ex legum auctoritate supplente consensum actualem: eandem etiam solutionem sequitur Sanchez *d. disp. 8. n. 8*.

123.

Hac tamen doctrina difficillima semper visa mihi est; neque enim in quam invenimus, humanum ius quoad hoc specialiter derogasse iuri naturae, aut voluisse supplere consensum in aliis contractibus: sed potius si validi sunt, valent utique ex natura sua, quod aperte constat in voto sub conditione de futuro emisso. Si quis enim voueat castitatem sub conditione, si Petrus saluus redeat, redeunte Petro, reus erit voti, quantumcumque consensum retractauerit ante impletam conditionem. Nec vllus cogitavit, valorem illius voti provenire ex dispositione iuris Canonici supplente consensum; sed omnes fatentur id provenire ex natura ipsius voti conditionalis, cuius obligatio conditione posita, transit in absolutam. Ergo idem dicendum est de aliis contractibus humanis, nam quoad hoc eadem est ratio de illis, ac de voto, nec minor consensus requiritur ad valo-

rem voti, quam ad valorem aliorum contractuum.

Vnde impugnatur facile doctrina, quam ibi supponit Victoria, scilicet, quod in contractu conditionalis detur solum promissio quaedam contrahendi postea posita conditione, quia tota illa forma contrahendi est potius promissiva, quam effectiva contractus absoluti, vel translativa dominij. Hoc, inquam, impugnetur ex illo exemplo voti conditionalis: nam si votum castitatis conditionale esset solum quasi promissio quaedam vouendi absolute posita conditione, sequeretur, quod si aliquis reuocaret hanc voluntatem ante aduentum conditionis, vel ea posita nolleret se obligare, peccaret quidem contra priorem promissionem, non tamen peccaret contra votum charitatis, si tunc haberet copulam illicitam etiam post conditionem impletam, quia reuera nondum fecit votum castitatis, sed promissit illud facere, quare haberet se sicut qui vouet ingredi religionem, & proficere in illa, nam licet peccet contra hoc votum, non ingrediendo religionem, eius tamen peccata contra castitatem non habent specialem malitiam contra votum castitatis interim dum non facit professionem. Hoc autem dici non potest in casu posito de voto conditionalis castitatis: omnes enim supponunt, impleta conditione, peccata contra castitatem habere specialem malitiam contra votum, licet prius reuocauerit consensum, ergo votum illud non fuit solum promissio vouendi, sed verum votum castitatis ipsius, quod posita conditione transit in absolutum.

Aliter ergo ad obiectionem responderet iuxta principia posita, matrimonium sub conditione celebratum esse nullum, si ante aduentum conditionis reuocetur consensus, id tamen non provenire ex eo, quod sit Sacramentum, sed ex natura specialis talis contractus. Nam ut bene notavit Suarez *tom. 1. de Relig. lib. 6. de profess. religios. cap. 12. num. 18. & seqq.* Contractus, non omnes habent eandem naturam. Alij enim sunt, qui solum ponunt de praesenti, quando fiunt, obligationem, non autem traditionem, aut executionem obligationis, & in his potest poni obligatio praesens respiciendo tempus futurum aut executionem ponendam post aduentum alicuius conditionis, & eiusmodi contractus facti sub conditione validi sunt, licet ante aduentum conditionis reuocetur consensus; manet enim obligatio semel contracta ad faciendum aliquid, quando ponitur talis conditio: sicut si ego hodie promittam tibi dare cras librum, obligatio est iam praesens hodie ad actionem crastinam, atque adeo non possum hodie reuocare meam promissionem, nec ea renocatio reddit invalidum contractum, & quidem in hoc genere sunt vota conditionalia, & alij contractus regulariter loquendo. Alij autem sunt, qui, dum fiunt, non solum ponunt obligationem ad aliquid futurum, sed afferunt secum essentialiter eius executionem, & traditionem rei, quare non possunt fieri nisi solum tempus futurum, aut sub conditione futura. Talis videtur esse traditio possessionis, quacum sit essentialiter praesens, non potest nunc dari pro tempore solum futuro, aut sub conditione futura, quia esset praesens executio, & non esset praesens. Tale autem videtur esse matrimonium, quod non est promissio utrumque in futurum (ut hic enim essent sponsalia) sed est contractus essentialiter afferens ex se executionem praesentem, & traditionem actualem utriusque coniugis; quae omnia si actualiter non afferat, non erit contractus matrimonij, sed alius diversus, quem homines non intelligunt nomine matrimonij.

trimonij, & qui non habet eisdem effectus, neque enim coniungit inseparabiliter, cum adhuc non sint coniunges, & per consequens nec coniungit actualiter ante aduentum conditionis: talis est etiam in sententia eiusdem Suarez professio religiosa, quæ est quasi quoddam matrimonium spirituale coniungens actualiter professum cum religione coniunctione præsentis; atque adeo si fieret sub conditione de futuro, non esset valida, si ante aduentum conditionis reuocaretur consensus.

116. In his, quæ Suarez docet conuenio facile cum ipso: addit tamen ille, & colligit, etiam si non reuocetur consensus ante aduentum conditionis, matrimonium, vel professionem non subsistere in ratione matrimonij, vel professionis, nisi post positam conditionem, ponatur iterum actualis consensus; quia ille consensus antea præstitus, cum esset in futurum, non erat sufficiens ad talem contractum, qui essentialiter exigit fieri de præsentis, atque adeo solum potuisse illum valere in ratione promissionis, quæ se obligauit homo ad contrahendum matrimonium, vel ad proficendum posita tali conditione.

117. Hæc tamen doctrina difficilis est, vt supra dixi, quia in rigore loquendo coniux non consentit in coniunctionem, & matrimonium omnino præsens sed futurum, quando alter coniux præstet suum consensum, qui præstatur post aliquam temporis morulam; & tamen absque alia confirmatione fit matrimonij per verba priora, quatenus adhuc moraliter perseverant, ergo idem dici posset, etiam si prolata fuissent sub conditione explicita.

118. Confirmatur, quia quando matrimonium fit per procuratorem, consensus non præstatur à coniuge absolute, sed sub conditione, scilicet, si procurator nomine meo postea consentiat: consentiente autem postea procuratore nomine coniugis tunc fortasse dormientis, & ignorantis quid fiat, tunc coniux censetur absolute consentire: qui consensus tunc non est physicus, & formalis, sed moralis, & virtualis propter consensum præteritum non reuocatum, quo consentit in futurum, nempe in tempus, quo procurator postea consensum daret, quæ conditione posita, iam ille consensus præteritus transiret absolute, & si moraliter præsens. Vnde, si interim reuocatus fuisset, matrimonium non subsistere, quantumvis procurator consentiret: quod idem esset, si in amenciam incidisset, qui mandatum dedit procuratori. Omnes ergo debemus fateri, non esset contra valorem matrimonij, quod fiat per verba, quæ explicant consensum sub conditione de futuro.

119. Adhuc itaque retentis principiis P. Suarez possumus defendere valorem illius matrimonij sub conditione celebrati (& idem erit de professione,) quando voluntas prior non fuit reuocata, licet non reperatur consensus post impletam conditionem, quia licet antea non fuerit matrimonium; & licet ad essentiam matrimonij requiratur consensus in coniunctionem præsentem; posita tamen conditione incipit esse talis consensus in coniunctionem præsentem non quidem physicè, sed moraliter, & virtualiter; nam consensus præteritus sub conditione præstitus, & verba quibus expressus fuit postea dum non reuocantur, censentur moraliter, & virtualiter permanere & transire in consensum, & in verba absoluta, ex vi quorum, vt nunc existit, & præsentis, fit nunc contractus matrimonij, ad cuius essentiam diximus supra sufficere verba virtualia, seu æquivalentia, qualia dantur in hoc casu impleta conditione, quia ex non reuocatis verbis prioribus confurgunt moraliter verba

similia præsentis absolute prolata, quibus nunc fit illud matrimonium. Et in hoc differt ab alijs contractibus, quod alij communiter obligant etiam reuocato consensu ante positam conditionem; quia scilicet non obligant ex vi voluntatis præsentis moraliter permanentis, (hæc enim moralis permanentia tollitur per reuocationem) sed ex vi prioris voluntatis quæ iam tunc obligabat ab initio in ordine ad tempus futurum: at verò in matrimonio, de cuius ratione est obligare in ordine ad tempus præsens, quo fit non potuit talis obligatio oriri ex solis verbis præteritis; illa enim vt præterita non possunt facere matrimonium, sed debet oriri ex eisdem, vt nunc sunt præsentia moraliter per negationem reuocationis, quatenus qui manifestauit suum consensum ad diem crastinum, postea non reuocat, censetur cras perseverare in eadem manifestatione & consensu, & tunc perficere matrimonium per illum consensum, & per illa verba, vt tunc moraliter perseverant.

Hinc tamè redire iterum videtur difficultas principalis supra posita de absolutione Sacramentali: nam alij contractu communiter sub conditione de futuro facti, validi sunt (vt diximus) ex ipsa rei natura sequuta conditione, etiam si consensus reuocetur ante conditionis aduentum, quia nimirum obligatio nascitur ex verbis præteritis, quæ obligabant ad futurum: idem ergo dicendum erit de conditione debiti, quæ videtur esse species quædam donationis, atque adeo qui remittit debitum sub conditione de futuro, etiam si reuocet voluntate ante conditionem; ipsa tamen adueniente, obligatur, nec potest debitum repetere, ergo remissio offensæ facta etiam conditionaliter valebit, & habebit effectum, non quatenus postea virtualiter perseverat, sed quatenus ab initio posita fuit, obligauit in ordine ad tempus futurum. Non ergo potest iam excludi valor absolutionis conditionalis illo capite, quod illam supra reiecit, quia nimirum verba virtualiter, & æquivalenter solum existantia non sufficiunt ad formam huius Sacramenti: nam in hoc casu forma non erunt verba, vt æquivalenter, & virtualiter existunt, sed vt physicè, & realiter existerunt, quando prolata sunt. Tunc enim incipit obligatio creditoris remittentis debitum, licet non remitteret in ordine ad illud tempus, sed ad aliud post aduentum conditionis. Sicut etiam votum castitatis factum sub conditione obligat conditione impleta, non quatenus tunc moraliter fit, & virtualiter permanens voluntas præterita (quid enim si interim fuerit reuocata?) sed propter ipsam promissionem realem, & formalem, quæ prius præcessit, & obligauit in ordine ad hoc tempus.

Respondetur tamen ex dictis, duobis modis potuisse defici valorem absolutionis Sacramentalis sub conditione futura, quorum verumque oportuit impugnare. Primus erat, dicendo absolutionem illam prius præstitam sub conditione, postea adueniente conditione manere moraliter, & virtualiter, sicut manent verba matrimonij, sub conditione celebrati; atque ideo posse postea subsistere Sacramentum penitentiae per illam absolutionem moraliter manentem, sicut subsistit matrimonium. Hunc autem modum explicandi impugnavimus supra eo argumento, quod non sufficeret ad Sacramentum penitentiae forma verborum virtualium, aut æquivalentium, sicut sufficit ad matrimonium.

Secundus modus explicandi posset esse, qui nunc adducitur, dicendo Sacramentum penitentiae subsistere per formam, & verba realia, & physica, quæ prius prolata fuerunt, significando remissionem pro tempore

129.

230.
Duo modi
quibus abso-
lutio sub con-
ditione futu-
ra poterat
defendi im-
pugnatur.

131.

tempore sequenti, sicut alij contractus conditionati subsistit præcisè per obligationem priorem verborum, quibus homo se obligauit ad tempus subsequens.

132.

Hic ergo secundus modus reiciendus est alia via, scilicet, ex eo quod Sacramenta nouæ legis ex vi suæ institutionis hoc habent, vt alligentur ad eandem gratiam, vel effectum pro tempore ipso, pro quo ponuntur, vel applicantur, neq; enim potest Minister ponere totum, & sacramenti, & velle suspendere eius effectum ad diem crastinum. Potest quidem suspendere effectum, differendo aliquam partem illius Sacramenti, vt si post auditam confessionem, differat absolutionem, vel post effusam aquam in Baptismo differat aliquantulum prolationem verborum: posita tamen materia, & forma cum intentione faciendi Sacramentum, non potest suspendere effectum, sed alligatur ad faciendum solum Sacramenta, quæ tunc operentur quantum est ex se, non quæ postea operentur tempore sequenti, nisi fortasse propter obicem, qui per accidens impedit. Hinc est non posse Sacerdotem consecrare Eucharistiam per hæc verba, *Hoc erit corpus meum*, sed solum per hæc de præsentia. *Hoc est corpus meum*, & sic in aliis Sacramentis. Cum ergo Sacerdos absolvens sub conditione, ponat tunc totam formam, & omnes partes Sacramenti non potest suspendere eius effectum ad tempus subsequens, hoc enim perinde esset ac si abfolueret, dicens, *Ego te absolvo pro die crastina*, seu, *Ego ex nunc remitto tibi peccata pro die crastina*, quod quidem Sacerdos facere non potest quia solum accepit potestatem ad remittendum de præsentia, sicut & ad conferendam gratiam præsentem, seu alia Sacramenta.

133.

Dices Sacerdos non solum absoluit à culpa per illa verba, sed etiam à pœna temporali saltem partialiter iuxta proportionem satisfactionis, quâ imponit, & tamen ab hac parte pœnæ non absoluit absolute: sed sub conditione satisfactionis postea implendæ de futuro, & per consequens suspendit quoad eam partem effectum absolutionis; ergo posset similiter eum effectum suspendere, quoad remissionem culpæ.

Respondetur, illum effectum expiationis pœnæ temporalis non suspendi, sed poni etiam tunc quando ponitur Sacramentum: nam licet præcesserit absolutio, nondum erat posita tota materia illius Sacramenti, deerat enim adhuc satisfactio, quæ est pars materialis, & illa posita statim ponitur effectus, nec potest ulterius suspendi. Vnde si satisfactio posita fuisset ante absolutionem, vt aliquando fit, postea sequuta absolutione, non suspenditur ulterius ille effectus; quia iam positum est Sacramentum quoad omnes partes, in nostro autem casu differetur effectus absolutionis post omnes partes Sacramenti positas, quod diximus omnino repugnare.

Non ergo repugnat, absolutionem ferri sub conditione de futuro propter conceptum præcium absolutionis, vel condonationis; nam absolutio à pœna est etiam condonatio, & absolutio, & tamen suspendit suum effectum, vsque ad positionem satisfactionis; sed repugnat ex eo, quod, Sacramenta nouæ legis, vbi primum ponuntur debent operari, nisi adsit obex, nec potest eorum effectus suspendi in futurum. A qua regula generali, non excipitur matrimonium; nam in hoc etiam quando fit sub aliqua conditione de futuro, non suspenditur effectus, sed ponitur; vbi primum ponitur matrimonium; matrimonium tamen ipsum non ponitur, donec, impleatur conditio, quâ impleta, fit statim matrimonium per consensum, & verba virtualiter, & moraliter præsentia ex verbis

præteritis non reuocatis, quæ verba cum præsentia virtuali, & æquiualeenti sufficiunt ad Sacramentum matrimonij, licet ad alia Sacramenta non sufficiat.

Petres, quid si absoluat aliquis hoc modo, *Ego te absolvo, si Deus iam scit, te cras restitutum*? Tunc enim non suspenditur effectus, cum conditio illa sit iam præsens, nam scientia Dei, si vnquam est, ab æterno est præsens. Omnes supponunt, id esse illicitum propter dubium, & periculum, cui Sacramentum eo modo exponitur. Aliqui dicunt, etiam esse inualidum, quia non minus suspenditur effectus Sacramenti per illam formam; nam semper manet in potestate pœnitentis restituere, vel non restituere, & per consequens facere, quod habeat, vel non habeat effectum absolutionis, ergo adhuc manet effectus Sacramenti dependens à libertate pœnitentis, ita P. Coninch in præsentia.

134.

Sed hæc ratio non videtur efficax, aliud enim est, quod effectus maneat suspensus, hoc est nondum positus, & hoc non probatur aliud vero, quod effectus iam sit positus, sed dependenter à restitutione liberè postea ponendæ, & iam præuisa, & hoc non videtur absurdum. Idem enim dici debet de scientia visionis Dei, & de reuelatione, & prædicatione facta à Prophetis, & aliis eiusmodi quæ licet pendeant ab obiecto futuro, verè tamen sunt, & existunt ante ipsum obiectum. Quare nunc est in mea potestate quod Deus viderit, vel non viderit me loquentem nunc: sed tamè iam ab æterno est visio meæ loquutionis in Deo, quia ego nunc liberè loquutus eram. Sic dici potest iam heri positum fuisse effectum illius absolutionis in casu nostro: quia tunc erat in Deo præsentia restitutionis hodiernæ liberè ponendæ: & licet nunc sit in potestate pœnitentis non restituere, & per consequens impedire, ne heri fuerit valida absolutio, quia tamen ipse liberè restituit, fuit iam heri in Deo præsentia, & absolutio data sub conditione illius præsentie fuit valida. Nec video, quod maius absurdum sit in eo quod gratia hodie ponatur dependenter à restitutione futura iam præuisa, quam quod ponatur hodie reuelatio, aut assensus fidei supernaturalis de obiecto libero futuro dependenter etiam à libertate hominis, qui positus est liberè tale obiectum. Imo gratia etiam posita fuit aliàs non ponendæ in Patribus antiquis dependenter à meritis Christi liberis præuisis, vt futuris; quare sicut postea erat in potestate Christi ponere, vel non ponere illa merita: sic videtur, quod gratia eius potestate impedire, ne fuisset gratia data antiquis Patribus, non enim data fuisset, nisi eius merita præuiderentur.

Merito ergo P. Suarez 3. tom. in 3. partem disp. 13. sect. 3. §. sed urgebis, fatetur, se non inuenire rationem sufficientem ad negandum tale Sacramentum fore validum, si reuera in Deo sit illa præsentia, sub cuius conditione confertur Sacramentum à Ministro.

Solum potest obici, quod si illa forma sub conditione tali est valida, & efficax, poterit de Sacramentis etiam Sacerdos valide, & efficaciter applicare postquam missam suam hodiernam pro illo, quem Deus nunc iam præuidet ipsi ablaturum primum sacrificij prædicti pendium pro Missa; nam hoc modo sacrificij prædicti fructus non manebit suspensus, sed statim applicabitur, cum iam sit præsens illa Dei præsentia. Consequens autem videtur esse contra responsum Cardinalium Congregationis Concilij, quod affertur, & refertur apud Barbol. tom. 1. de præstabilitate Episcopali allegat. 24. num. 12. Petrus Cenedo in quest. Canonice quest. 28. num. 6. Aloys. Ricc. in praxi part. 3. resol. 361. num. 3. Homobonum in exam. Eccles. part. 1. tract. 4. cap. 14. quest. 230. §. alios

alios, ubi ex consensu Pontificis prohibetur illa Sacerdoti confuetudo, tanquam periculosa, scandalosa, & praefer vsum communem Ecclesiae.

137. Respondetur, in puncto illo de applicatione Missae sub illa conditione esse duas sententias satis communes: alteram concedentem, esse validam, alteram negantem. Priorem tenet Henriquez lib. 9. de Eucharistia c. 2. n. 2. & alij multi, quos refert Anton. Diana tract. de celebrat. Missar. resol. 15. Posteriori vero sequitur ipse Dian. cum aliis, quos refert, quorum tamen plures non loquuntur de illo casu, sed de applicatione anticipata Missae pro eo, qui postea primus venerit non referendo conditionem ad scientiam Dei iam praesentem. Et quidem, si prior sententia intelligatur cum moderatione quadam scilicet, quod Sacerdos applicet sacrum hodiernum, non in differenter pro quocumque primo venturo, & ablato stipendium, sed pro primo, quem Deus iam videt oblaturum stipendium ad sacrum faciendum pro necessitate aliqua iam nunc existente, scilicet, pro aliquo iam nunc defuncto, non pro necessitate postea futura; tunc speculativè loquendo nihil est, quod impediat valorem talis applicationis, ut fatetur videntur ipse etiam Aduersarij.

138. Ad illud vero responsum Cardinalium responderi potest. Primò reddi dubiam auctoritatem ipsius ex ipsis auctoribus, qui illud referunt, qui certe videntur sibi contradicere; dicunt enim, fuisse editum iussu Clementis octavi, cum tamen dies ibi designasset decima quinta Novembris anno 1605. & Clemens mortuus fuerit tertia Martij eiusdem anni; sed reuera responsum fuit à Congregatione Concilij Tridentini iussu Pauli. Quinti ad interrogationem Cardinalis de Guevara Archiepiscopi Hispanensis, ut dixi diff. 19. de Eucharistia sect. 10. Admisso itaque illo, respondeo, merito ibi prohiberi consuetudinem illam tanquam periculosa, quia saepe saepius occurrere posset, quod necessitas illa, pro quo postea Missa petenda est, nondum sit praesens, quando Sacerdos Missam applicat, & per consequens non possit illi, qui postea offert stipendium. Vix enim contingit, quod iam tunc sit praesens tota necessitas, cui postea petens Missam, vult subueniri, nisi quando petitur pro mortuo (ut dixi) qui iam tunc esset mortuus. Nam si pro vivo offerretur, saepe contingit, illum prius non fuisse capacem percipiendi fructum, vel quia erat in peccato mortali, vel quia non indigebat satisfactione, vel quia si indigebat pro aliquibus culpis venialibus, nondum tamen de illis dolebat, & per consequens non poterat liberari à reatu poenae per sacrificium quandiu non liberabatur à reatu culpae per poenitentiam. Merito ergo prohibetur in praxi illa applicatio tot periculis exposita; unde ipsius Auctores primae sententiae fatentur illam in praxi debere à Praelatis prohiberi, ut notat Henriquez ubi supran. in fin.

Denique per illam anticipatam applicationem, minuitur ad minus fructus, si non qui provenit ex parte Sacerdotis offerentis; ille tamen, qui provenit ex parte offerentis stipem, qui etiam petendo Missam, & dando elemosynam concurrat aliquo modo, & offert illud sacrificium cum Sacerdote, cui oblationi correspondet partialis fructus, ut suppono ex tractatu de Sacrific. Missae: In praedicto autem casu careret hoc fructu, non enim posset per petitionem hodiernam missae concurrere ad offerendum sacrificium, quod iam heri fuit oblatum, sed solum ponit conditionem, sub cuius praevisione heri iam praesenti applicatus fuisset fructus respondens oblationis Sacerdotis, qui tunc obtulit.

Hac autem non tollunt, quod speculativè illa applicatio Sacerdotis tali modo facta habuerit tunc valorem, ut vidimus, & multò minus habent locum in quaestione nostra de forma sacramentali sub tali conditione divinae praesentiae prolatae, licet ut bene advertit Suarez, modus ille ministrandi Sacramentum iniquissimus esset, & omnino contra reverentiam Sacramentis debitam.

SECTIO VI.

Alia dubia circa eandem formam absolutionis.

140. Dubitari potest Primò, quae mutationes verborum reddant formam invalidam; Regula generalis est, illam mutationem, quae non destruit sensum, sed retinet illum in aequivalenti, non nocere valori; è contra vero illam, quae non retinet sensum eundem saltem in aequivalenti, nocere. Descendendo autem ad aliqua particularia. Certum est primò non nocere; si aliquis auctoritatis gratia dicat, *Nos te absolvimus*, sicut loqui solet Summus Pontifex, vel si è contra reverentiae gratia dicat, *Ego absolvo vestram dominationem, aut vestram maiestatem*, &c.

Secundò constat ex supradictis, validam esse formam sine pronomine, *ego*, & sine illis vocibus, *à peccatis tuis*. Tertiò valida erit forma, si Sacerdos urgente, v.g. necessitate plures simul absolvat, dicens, *ego vos absolvo*, &c. Quartò videtur omnino valida hac forma, *ego remitto tibi peccata tua*, sicut & hac, *condono tibi peccata tua*, lumitur enim ex verbis Christi, *quorum remisistis peccata*, &c. Quintò videtur similiter valida hac, *ego absolvo Petrum à peccatis*, si tamen ipse sit praesens, sicut & valeret haec: *tu absolveris à me*; vel etiam, *Petrus absoluitur à me*; sic enim valet forma Baptismi, *baptizatur servus Christi*, &c. atque ideo valeret etiam in voce activa, *Ego baptizo hunc servum Christi*, &c.

Maius dubium potest esse primò si dicatur, *absolvatur servus Christi*, &c. sed de hoc iam diximus sect. 4. si illa verba faciant sensum deprecationis, non valere; si vero sumantur imperativè, valere; quia licet non exprimat expresse persona Ministri, ex ipso tamen loquendi modo satis significatur; nam qui imperat, eo ipso videtur praestare actioni suam auctoritatem. Aliiter tamen esset, si illa verba accipiantur in sensu optativo. Scilicet, *viuam absolvarur*, vel *absolvaris*, nam per optativum non significatur effectus, ut in actuali executione.

Secundò est dubium de hac forma, *placet, quod absolvaris*, vel, *quod absolvarur hic homo*, vel, *inbeo Petrum absolui*. Quas formas valere docet Soto cum aliis quos refert, & sequitur Vasquez in praesenti q. 84. art. 3. dub. 1. n. 1. quia illae omnes sunt formulae iudicariae, quibus videtur iudices ad proferendam sententiam in aliis materiis. Quare immerito ea Scoti sententia reprehenditur ab utroque Soto, Caiet. & aliis, quos refert, & sequitur P. Henriquez in praesenti, lib. 2. c. 13. n. 4. lib. 1.

Dicunt, in Eucharistia non fore validam illam formam, *sic nobis hoc corpus, & sanguis Christi*, aut *inbeo, hoc esse Corpus Christi*, &c. ergo nec in poenitentia valebit. Sed consequutio non est bona, quia in poenitentia Sacramento non est determinata alia forma à Christo, nisi ea, quae explicat actum absolutionis; unde cum iudices aliquando absolvant per illa verba, *absolvo te*, aliquando per illa, *inbeo hunc absolui*, seu, *placet, quando absolvus sit*, &c. haec etiam sufficient in hoc Sacramento; in Eucharistia vero fuerunt à Christo determinata verba consecrandi.

140.
Qua mutatio reddat invalidam formam

141.

142.
Varia forma de quibus dubitatur.

143.